

se sneidejo Juterne inu vezherne pred, spoudio inu po spoudi pred Obhailam inu po Obhailam (sic) per S. Mashi inu veliku drusih Lephi (sic) Molitei sa u seperlošno sti (sic) inu potrebe ukup sbrane. U' Terstu Jannes Marenigh natiskavez, 1827. in 18. pag. 308.“ (Vidi se, da pokojni Rossetti ni posebno svéstno prepisal naslóvnega lista.) Knjige same dosléj še nisem videl, a tudi Šafařikovi „Geschichte der südslawischen Literatur, herausgegeben von J. Jireček I. Prag 1864.“ je povse neznana, čeravno navaja na 142. str. imenovanemu podobno zaglávje: „Molituvne bukuzze (od P. Marka). V' Lublani per Jan. Fr. Egerju 1767. 32°. — 8te Aufl. betitelt: *Molituvne bukuzze, v' kat'reh se najdejo juterne inu vezherne, per s. mashi, per spoudi inu s. obhailu prov lepe molituvze, koker tudi use sorte Officiumi itd., k' osmemu malu med ludy dane. V' Lublani so na prudej per Lovr. Bernbaherju meistn. bugcaveszu 1787. 32° 283 S.*“ Morda je naš v Trstu izšedši molitvenik samó kakšno novejše izdanje? — Znamenito bi bilo objaviti vsako pred 1833. letom natisneno slovensko knjigo, katere Šafařik ne imenuje v zgodovini o slov. književnosti, da se nam ne pogubi!

L. Ž.

V XXVIII. poročilu c. kr. akademije znanostij na Dunaji čitamo dve zanimljivi vesti o prehajanji Veneré mimo selca dne 6. decembra 1882. leta iz Ljubljane. Prvo je akademiji poslal g. Karl Deschmann, drugo g. J. Janesch, dež. sod. oficijal, G. E. Weiss, direktor dunajske zvezdarne pri obeh poročilih hvali „die grosse Sorgfalt und Umsicht der Beobachtung“. — V tisti seji je akademiji g. prof. Boltzmann iz Gradca predložil razpravo g. dr. Ignacija Klemenčiča, privatnega docenta na vseučilišči v Gradci: „Über die Capacität eines Plattencondensators“. — V tej razpravi preiskuje pisatelj formule, izrazujoče prejemljivost iz plošč sestavljenih električnih gostilnikov z ozirom na to, kako se ujemajo z izkušnjami ter pride do zaključka, da se izmed vseh poznatih formul z izkušnjami ujema najbolj óna, katero navaja Kirchhoff (Berl. Monatsberichte 1877). To soglasje med izkušnjo in teorijo pa dokazuje, da je po Kirchhoffovi teoriji prejemljivost električnih gostilnikov, sestojéčih iz plošč omenjene debelosti, določena toliko natančno, da se smejo Kirchhoffove formule uporabljati tudi pri zelo natančnih meritvah.

A. S.

Vjekopis dr. Jurija Dobrile, biskupa trščansko-koparskoga, prije porečko-puljskoga. Napisao Cvjetko Rubetič, na sviet izdalo društvo sv. Jeronima (Sa slikom), se zove 97 strani obsezajoča, v mali 8ki izišla knjižica, ki nam na drobno opisuje življenje pokojnikovo, njegovo delovanje in trud, njegovo ljubezen do duševno daleč za drugimi zaostalega, a nadarjenega hrvatskega naroda v Istri. — Koliko se je pokojnik trudil, da bi revnemu hrvatskemu kmetu v Istri pomagal duševno in telesno iz bednega stanja, v katerem se je nahajal, popisuje nam ta knjižica. Ko je on došel na škofovski sedež v Poreč, bila je ta škofija jako zanemarjena in zapuščena; škofje pred njim so bili sami Vlahi, ne znajoči hrvatskega jezika in tako hrvatski narod tam ni slišal stoletja in stoletja svojega materinskega jezika iz ust svojega cerkvenega predstojnika; ko je pa zdaj prišel rojak mu na škofovski sedež in govoril njegov materin jezik, revež ni verjel, da bi se kaj takega moglo še zgoditi pod nebom, tako da so ljudje sploh mislili, ker je novi škof pridigoval hrvatski, da mu je kak župnik govor spisal in se

ga on potem naučil. Neki starček se je hotel o tem prepričati, je li res, da njih vladika govori hrvatski jezik ter to na svoja ušesa slišati; gre tedaj k škofu in ta ga lepo ogovori in vpraša: „Što bi rad?“ A starček mesto odgovora zakliče: „Sinko! ti govoriš kak' i mi.“ — „Nu da, odvrne škof, ali što biste rad?“ — „Ma ti govoriš upravo kak' mi.“ — „Da, da, dobro,“ zopet reče škof. „Kažite, što želite.“ — „Ma baš, kak i mi govori ovaj Božji biskup,“ zamrmra dobri starček, zajoka se od veselja, pokloni in odide. —

Bil je Dobrila ustanovitelj „Naše Sloge“, velik podpiratelj „družbe sv. Mohora“, in „sv. Jeronimskega društva“, kteremu je tudi ostavil 1000 gld. — Koliko knjig slovenskih in hrvatskih je nakupil vsako leto in jih razdelil med ubogi narod po Istri! — Spisal je tudi še prej duhovnik v Trstu molitveno knjižico: „Otče, budi tvoja volja,“ ki je doživela že štiri natise; v zadnjem je pridejal tudi lep „dodatek za mornarje“. Ni je hiše v Istri, katera ne bi imela vsaj po jednega izvoda te knjižice, tako je ugajala narodu hrvatskemu. Ne bode imela Istra kmalu rojaka, ki bi bil toliko za njo storil, toliko za njo žrtvoval kakor je Dobrila. Zatorej priporočamo to knjižico, razumljivo tudi vsakemu Slovincu; velja s pošto vred 35 kr. —č.

Summaripa ali Sommariva. Na vlaški zemlji je živel vitez (cavaliere) in pesnik Giorgio di Summaripa ali di Sommariva, ki se je bil porodil 1435. l. v Veroni; učil se je pravo, bil 1488. leta naméstnik v Gradišči ter je umrl pod konec petnajstega véka. V necem svojem proizvodu se je 1476. l. zval „previsor fortalitorum Veronensium“. Preložil je na italjanski jezik Homera (Verona 1470.) in Juvenalove satire, prvič dane med ljudi v Treviži 1480. in drugič v Benetkah 1530 l.. Ta prevod omenja nekde Hemm s pričujočimi slovesi: „Prodiit RIPAE in 8vo, auctore Georgio SUMMA“. Spisal je dalje: 3) Martirio del beato Simone di Trento, Treviso 1480 in 8°; 4) Cronica delle cose geste nel regno Napolitano per anni 959, dall' anno 537 insino al 1495, per rithmos compilata, Venezia, 1496, in 4to; 5) Rime, bez létnice. Knjižnica „Magliabechiana“ v Florenci hrani rokopis: Summaripino oporoko s predgovorom v granesih. (Biografia Universale, volume LV., Venezia 1829 na 368. strani.) — Tudi naš Gregor Alasija se je sam imenoval da Sommaripa in de Sumaripa, kakor smo se osvedočili v prvem vezku letošnjega „Ljublj. Zvona“ na 61. in 62. str.; bil je zatorej blagorodnega ali plemenitega pokolénja in bez dvojbe sta bila obá taistega znatnega rodú. — Bodo-li te vrstice kedaj v pomoč ter na korist našim naslednikom, katerim iz srca želimo, da bi jim bilo móci iztekniti še točnejših vestij o življenji in delovanji slovenskega knjižnika Gregorja Alasije?

L. Ž.

„Na prahu raje“ naslov je zbirki 50 sonetov, ki jo je v Pragi izdal znani česki pesnik Jos. V. Sládek. — Dasi smo mi Slovenci, odkar nam je dr. Fr. Preširen pel dovršene svoje sonete, v tem obziru nekoliko razvajeni in tudi v sonetih Sládkega pogrešamo marsikaj bistvenega; — vender moremo priznavati, da se je pesnik z vspehom trudil, da popularizira te vrste poezijo. Posebno nekateri soneti se odlikujejo po nežnosti jezika in idiličnem svojem obsegu.

I. H.